

**BILDANDE AV NATURRESERVATET KÄRNGÖLSOMRÅDET I
LENHOVDA SOCKEN, UPPVIDINGE KOMMUN**

BESLUT

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) Kärngölsområdet som naturreservat med föreskrifter och skötselplan enligt nedan. Gränsen för naturreservatet skall vara fastighetsgränsen för fastigheten Sävsjö 1:38. Se bifogad karta.

Syftet med reservatet är att bevara ett område med urskogsartade barrskogsklädda moränkullar med berg i dagen i mosaik med våtmarker, tallsumpskogar och gölar. Området är en värdefull naturmiljö och har en stor potential att hysa hotade arter. Värdena är knutna till den långa skogliga kontinuiteten och skogens förhållandeviss orörda skick. Området skall få utvecklas i stort sett fritt. Allmänhetens möjligheter till rekreation i ett naturskönt område skall främjas.

För att tillgodose syftet med reservatet beslutar Länsstyrelsen att nedan angivna **föreskrifter** skall gälla för reservatet, se nedan under RESERVATSFÖRESKRIFTER

Länsstyrelsen fastställer bifogad **skötselplan** (bilaga 2) för naturreservatets långsiktiga vård. Den i skötselplanen åberopade ekonomiska planen (bilaga B i skötselplanen) omfattas inte av Länsstyrelsens fastställelse.

Länsstyrelsen utser Skogsvårdsstyrelsen Jönköping-Kronoberg till **förvaltare av naturreservatet**.

RESERVATSFÖRESKRIFTER

A. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark i naturreservatet.

Utöver förbud och föreskrifter i annan lagstiftning är det förbjudet att:

*D:\PDF\VN_DOC\2994_KÄRNGÖLSOMRÅDET.DOC

1. avverka, gallra, röja, så, plantera, markbereda eller utföra annan skogsbruksåtgärd;
Anmärkning 1: Underhåll av befintlig kraftledningsgata får ske, under förutsättning att samråd sker med naturvårdsförvaltaren minst en månad före det att en åtgärd skall påbörjas. De anvisningar förvaltaren ger skall följas.

Anmärkning 2: Rövning av siktgator för jakten kan få göras efter tillstånd från naturvårdsförvaltaren.

2. ta bort eller upparbeta dött träd, vindfälle eller gren;
3. använda bekämpningsmedel, gödsel, kalk eller kemiska preparat;
4. ändra florans eller faunans sammansättning genom att föra in arter;
5. bedriva täkt av berg, sten, grus, morän, torv eller andra jordarter;
6. borra, spränga, schakta, gräva, fylla ut, tippa, dika, plöja eller utföra annan mekanisk bearbetning;
Anmärkning: Underhåll av vägar får ske under förutsättning att samråd sker med naturvårdsförvaltaren minst en månad före det att åtgärden påbörjas.
7. uppföra ny byggnad eller anläggning;
Anmärkning: Jakttorn kan få uppföras efter tillstånd från naturvårdsförvaltaren.
8. anlägga ny luft- eller markledning;
9. anlägga väg eller parkeringsplats;
10. jaga annat än älg, rådjur, hare och räv.

B. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken om skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas att tåla:

- 1.utmärkning och information om reservatet;
- 2.iordningställande av anordningar för allmänheten, som anges i fastställd skötselplan, såsom parkeringsplats, rastplatser och strövtigar;
- 3.att de skötselåtgärder vidtas inom reservatet, som framgår av fastställd skötselplan.

C. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom reservatet och om ordningen i övrigt inom området (gäller för såväl allmänheten som ägare av mark och innehavare av särskild rätt till marken).

Utöver förbud och föreskrifter i annan lagstiftning är det förbjudet att:

- 1.parkera eller framföra motordrivet fordon annat än på härför upplåtna vägar och parkeringsplatser;
- 2.störa djurlivet exempelvis genom närgånget uppträdande vid boplatser eller liknande;
- 3.förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning, exempelvis genom att gräva, borra, måla, mejsla eller på annat sätt skada berghällar, block eller dylikt;
- 4.bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda stående eller omkullfallna träd och buskar;
- 5.plocka eller gräva upp ris, örter, svampar, mossor och lavar annat än bär och matsvamp för husbehov;
- 6.samla insekter, snäckor, maskar eller andra ryggradslösa djur.
- 7.tälta eller ställa upp husvagn;
- 8.elda annan än i iordningställda eldstäder
- 9.sätta upp tavla, skylt, plakat, affisch eller liknande anordning;

Från föreskrifterna nummer 2, 5 och 6 undantas åtgärder för vetenskaplig undersökning, som i förväg godkänts av Länsstyrelsen.

Föreskrifterna utgör inte hinder för de åtgärder som behövs för att tillgodose ändamålet med reservatet enligt skötselplanen, bilaga 2.

Föreskrifterna under C träder i kraft gentemot allmänheten den dag som framgår av kungörandet i länets författningssamling. Föreskrifterna gäller även om de överklagas.

BESKRIVNING AV OMRÅDET

Uppgifter om naturreservatet

Namn:	Kärngölsområdet
Kommun:	Uppvidinge
Registerområde: (socken)	Lenhovda
Läge:	Naturreservatet är beläget ca 3 km sydost om Sävsjöströms samhälle
Gränser:	Fastighetsgränsen
Areal:	130 ha
Fastighet:	Uppvidinge Sävsjö 1:38
Sakägare:	Staten genom Naturvårdsverket Svenska Kraftnät AB Jakt-viltvårdsklubben Canada
Förvaltare:	Skogsvårdsstyrelsen Jönköping-Kronoberg.
Ekonomisk karta:	5535
Natura 2000, områdeskod:	SE0320063
naturtypskod:	Öppna svagt välvda mossar, fattiga och intermediära kärr och gungflyn 7140 (8 ha) Västlig taiga 9010 (94 ha) Skogbevuxen myr 91D0 (15 ha)

Natur

Kärngölsområdet består av urskogsartade barrskogsbevuxna moränkullar med berg i dagen i mosaik med våtmarker och tallsumpskogar. Inom området finns två gölar: Kärngöl och Abborrgöl. Kärngöl är bara ca 30 m i diameter medan Abborrgöl är ca 13 ha stor. Kärngöl är referenssjö på grund av sin orördhet. Genom området går en kraftledning och i sydväst gränsar det till en nedlagd järnväg.

På fastmarkerna växer en mager, talldominerad barrblandskog i åldern 60-140 år. Den har i stort sett fått vara orörd sedan 1950-talet och lågor och torrträd finns inom hela området. Granen är senvuxen och rik på lavar. Vegetationstyperna i området är en mosaik av olika ristyper. Fastmarkerna är av blåbärstyp, lingontyp och kråkbär-ljungtyp. Plattlummer, tallört och björkpyrola finns i hela området. I dessa fastmarksområden som främst finns i reservatets norra och östra delar går berget i dagen på många ställen.

I myrarna ingår fattiga kärr och tallmossar med skvattram. Vegetationstyperna är av fattigristyp och starrfräkentyp. En mindre förekomst av klockljung utgör ett för trakten ovanligt inslag. Myrarna är inte påverkade av dikning.

Tallsumpskogen finns främst söder och väster om Abborrgölen.

Kultur

Området har tidigare tillhört Sävsjöströms bruk. Vissa delar blädades på 1950-talet. Skogsbete förekom troligtvis fram till 1920-talet då det förbjöds på brukets marker. Kolning och svedjning har påverkat skogarna i trakten starkt.

Inom området finns inga registrerade fornlämningar. Någon inventering har dock inte gjorts sedan 1950-talet. Vissa typer av fornlämningar som t.ex fossil åkermark registrerades inte som fornlämning på 1950-talet vilket man däremot gör idag. En ny inventering kommer enligt planerna att göras år 2001.

Friluftsliv

Området är lättillgängligt genom att gränsen i nordost och delvis i sydost utgörs av väg. En väg går

dessutom rakt genom området. I sydväst gränsar det till en f.d. järnvägsbank. På östra sidan av Abborrgöl bör en stig och eventuellt en enkel rastplats anläggas. En mindre parkeringsplats med informationstavla bör anläggas vid vägen norr om Abborrgöl.

ÄRENDETS HANDLÄGGNING

Området har tidigare ägts av dåvarande Domänverket. Riksdagen beslutade 1992-06-10 att överföra verksamheten vid Domänverket till aktiebolagsform och att vissa markområden skulle bli kvar i statens ägo. En avgränsning av dessa områden har gjorts av Naturvårdsverket och Domän AB. Kärngölsområdet var ett av dessa områden.

Ett förslag till beslut och skötselplan har remitterats till berörda myndigheter och föreningar. Sakägare har förelagts att framföra erinringar mot förslagen.

Yttranden har inkommit från Smålands Museum, Kommunstyrelsen i Uppvidinge kommun, Naturvårdsverket, Skogsvårdsstyrelsen, Sveriges Geologiska undersökning, Svenska kraftnät AB och Jakt & Viltvårdsklubben Canada. I samtliga remissvar har reservatsbildningen tillstyrkts. Naturvårdsverket anser att skälen för förbud för allmänheten bör motiveras bättre samt att motiveringen till att reservat bör bildas bör förtydligas. Jakt & Viltvårdsklubben Canada har framfört önskemål om att få jaga fler arter. De anser vidare att den föreslagna stigen och rastplatsen skulle störa viltet under föryngringsperioden och under tiden för jakt och att befintliga skjutgator skall få hållas fria från sly och buskar. Kommunstyrelsen i Uppvidinge kommun anser att avgränsningen av naturreservatet måste göras på ett sådant sätt att den fd järnvägsbanken och dess framtida användning inte påverkas av reservatsbildningen. Skogsvårdsstyrelsen anser att det inte bör vara tillåtet att framföra motordrivet fordon med undantag för hämtning av skjutna älgar och att en smärre ändring i skötselområdesavgränsningen bör göras. Svenska Kraftnät AB har ingen erinran i ärendet.

MILJÖBALKENS REGLER OM NATURRESERVAT

Bestämmelser om skydd för naturen finns i 7 kap. miljöbalken (1998:808)(MB)och förordningen (1998:1252)(FO)om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

Enligt 7 kap. 4 § MB får ett mark- eller vattenområde av Länsstyrelsen förklaras som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet. Ett område som behövs för att skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer eller livsmiljöer för skyddsvärda arter får också förklaras som naturreservat.

Enligt 7 kap.5 § MB skall i ett beslut om att bilda naturreservat anges de inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområde som behövs för att uppnå syftet med reservatet (inskränkningar i pågående markanvändning). Om det behövs för att tillgodose syftet med reservatet får Länsstyrelsen enligt 7 kap.6 § MB förplikta ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla att vissa för skyddet nödvändiga åtgärder utförs inom reservatet.

Föreskrifter om rätten att färdas och vistas inom ett naturreservat och om ordningen i övrigt inom området får meddelas av Länsstyrelsen enligt 7kap. 30 § MB och 22 § FO, om det behövs för att tillgodose syftet med skyddet. Länsstyrelsen skall enligt 3 § FO fastställa en skötselplan för reservatet. Planen anger de långsiktiga målen för skötseln av området och föreskriver vilka åtgärder som skall vidtas för att nå dessa mål. Skyddade områden förvaltas av den Länsstyrelse som beslutat om skyddet. Länsstyrelsen får dock enligt 21 § FO besluta att annan myndighet, juridisk person eller markägare som har förutsättningar för att ha ett sådant ansvar skall förvalta ett naturreservat.

Vid prövning av frågor om skydd av områden enligt 7 kap. MB skall enligt 25 § hänsyn tas även till enskilda intressen. En inskränkning i enskilds rätt att använda mark eller vatten som grundas på skyddsbestämmelse i detta kapitel får därför inte gå längre än vad som krävs för att syftet med skyddet skall tillgodoses.

MOTIVERING

Gammal urskogsartad skog med stor mängd död ved, gamla träd och lång kontinuitet är en stor bristvara i Sverige. Många värden är knutna till just dessa faktorer.

Skyddsvärdena i Kärngölsområdet är knutna till den gamla skogen med lång kontinuitet, de gamla träden, den förhållandevis stora mängden död ved och områdets stora mångformighet och variation. Området är viktigt för att bevara den biologiska mångfalden. Det behöver särskilt skyddas och vårdas.

Kärngölsområdet har i Länsstyrelsen naturvårdsprogram från 1989 bedömts ha mycket stora naturvärden. I länets inventering av urskogsartade områden från 1980 bedöms bevarandevärdet som stort.

Området är även uppmärksammat i naturvårdsverkets landsomfattande inventering av urskogsartade områden i Sverige från 1982 där endast de värdefullaste områdena från de länsomfattande inventeringarna togs med.

I översiktsplanen för Uppvidinge kommun från 1991 finns inga speciella intresseaspekter angivna för området.

Kärngölsområdet har av Sveriges regering föreslagits att ingå i Natura 2000 som är ett ekologiskt nätverk av naturområden i Europa.

Kärngöl är referenssjö på grund av sin orördhet. Vattenprovtagning i gölen görs regelbundet flera gånger om året.

Området har en stor potential att hysa hotade arter och skall i stort sett få utvecklas fritt. Jakt bör dock kunna tillåtas på de traditionellt mest jaktbara vilten, bl.a. eftersom flera av dessa inte har någon annan regulator än människan. Jakttorn och röjning av siktgator bör av säkerhetsskäl kunna tillåtas i begränsad omfattning efter prövning av naturvårdsförvaltaren. Länsstyrelsen bedömer inte att anläggandet av en stig och en eventuell rastplats skulle ha så störande effekt på viltet att det inte kan tillåtas.

I syftet för reservatet anges att allmänhetens möjligheter till rekreation i ett naturskönt område skall främjas. Aktiviteter som tältning och eldning har dock begränsats eftersom området är så litet så att sådana verksamheter starkt skulle begränsa övriga besökares upplevelse av området.

Reservatsbildningen berör inte järnvägsbanken som reservatet gränsar till i sydväst och Länsstyrelsen

bedömer inte att bildandet av reservatet kommer att påverka kommunens utnyttjande av järnvägsbanken.

Bevarandet av naturvärdena går inte att förena med ekonomiskt skogsbruk och ett långsiktigt skydd garanteras på bästa sätt genom att ett naturreservat bildas. Länsstyrelsen anser att reservatsföreskrifternas utformning innebär en rimlig balans mellan de värden de skall skydda och det intrång de innebär. Enligt Länsstyrelsens bedömning är reservatsbildningen förenlig med miljöbalkens mål i 1 kap.1 § MB och med bestämmelserna i 3 och 4 kapitlen MB och med översiktsplanen för Uppvidinge kommun.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta beslut kan överklagas hos Regeringen, se bilaga 3, formulär 3.

ÖVRIGA UPPLYSNINGAR

Länsstyrelsens styrelse har den 20 november 2000 fattat beslut om plan för säkerställande av skyddsvärda områden 2001-2003 och samtidigt delegerat till Landshövdingen att fatta beslut i vissa ärenden bla Kärngölsområdet.

Beslut i ärendet har fattats av landshövding Wiggo Komstedt. I den slutliga handläggningen av detta ärende i vilken byrådirektören Elisabet Ardö har varit föredragande har även länsrådet Claes Sjöblom, miljövarddirektören Carl-Philip Jönsson, 1:e länsassessorn Olof Bernstone, 1:e antikvarien Inger Torsensdotter Åhlin, samt länsarkitekten Ingerd Esseen deltagit.

Wiggo Komstedt

Elisabet Ardö

Delgivningssätt

Delgivningskvitto

Bilagor

1. Beslutskarta

- 2.Skötselplan
- 3.Hur man överklagar
- 4.Sändlista

Beslutet skall kungöras i länets författningssamling